

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI STARY WALISZÓW

GMINA: BYSTRZYCA KŁODZKA



Gmina Bystrzyca Kłodzka



**DOLNY
ŚLĄSK**



W opracowaniu dokumentu udział wzięli:

Członkowie Grupy Odnowy Wsi Stary Waliszów

- Joanna Konopacka (Szkwarek)
- Marlena Synowiec
- Anna Bień
- Dorota Szkwarek
- Marietta Czerny- Gacek
- Jarosław Kołt
- Franciszek Nowakowski

Gminny Koordynator Programu “Odnova Wsi Województwa Dolnośląskiego”

- Monika Pyrcz – Jurczyk

Warsztaty z cyklu “Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzili:

Moderatorzy Programu „Odnova Wsi Dolnośląskiej”

Ewa Guzik
Edyta Mulka-Gonera

Spis treści:

Współautorzy opracowania.....	2
Analiza zasobów	4-8
Analiza SWOT	9
Analiza potencjału rozwojowego wsi.....	10
Wizja odnowy i rozwoju wsi	11
Program krótkoterminowy odnowy wsi	12
Plan i program odnowy wsi	13-15
Dokumentacja fotograficzna dotycząca zasobów wsi	16-17

ANALIZA ZASOBÓW

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw x)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
PRZYRODNICZY				
Walory krajobrazu, rzeźby terenu	Duża wieś łańcuchowa nad dolnym brzegiem Równicy, u podnóża Żelaznych Gór, poniżej ujścia Waliszowskiej Wody na wysokości około 320-390 m n.p.m., na granicy Rowu Górnej Nysy, u podnóża Wysoczyzny Idzikowa i Krowiarek. Zabudowania ciągną się na długości 5,1 kilometra w malowniczej, krętej dolinie. W centrum wsi 70-arowy park wpisany do rejestru zabytków z licznymi kilkudziesięcioletnimi drzewami (kasztan, robinia akacjowa, jesion), w większej części porośnięty częściowo chronionym czosnkiem niedźwiedzim. Wokół miejscowości wiele lasów liściastych i iglastym ze zwierzyną i licznymi gatunkami ptaków.			X
Stan środowiska				X
Walory klimatu				X
Walory szaty roślinnej				X
Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				
Świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				
Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Waliszowska Woda wzdłuż całej miejscowości; Liczne rowy		X	
Wody podziemne				
Gleby				
Kopaliny				
Walory geotechniczne	--			
Inne	--			
Kulturowy				
Walory architektury	Kościół, dwór barokowy, zamek, zabytkowy park przy dworze, remiza strażacka			X
Walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Kościół pw. Św. Wawrzyńca wzniesiony po 1269r. z kwadratową wieżą z 1524r.; renesansowa plebania z końca 16-wieku przebudowana w końcu 19-wieku; Dwór barokowy, murowany z 18-wieku znacznie przebudowany w końcu 19-wieku z częścią neogotycką flankowaną wieżyczkami; Kościółek p.w. Podwyższenia Krzyża na Górze; liczne przydrożne kapliczki i krzyże			X

Walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Drewniane domy nr 67 i 112; Zamek nr 114	X		
Zabytki i pamiątki historyczne	W Kościele ołtarz główny i ambona rzeźbiarza monachijskiego Józefa Elsnera; ołtarze boczne z malowidłami Hieronima Richtera; chrzcielnica a przy niej duża Pieta, na ścianach obrazy Drogi Krzyżowej; Sztandar O.S.P. z 1888r. jeden z najstarszych sztandarów w Polsce przywieziony z Tarnowicy Polnej			X
Osobliwości kulturowe				
Miejsca, osoby i przedmioty kultu				
Święta, odpusty, pielgrzymki	Święta Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy oraz Bożego Ciała; odpust ku czci Św. Wawrzyńca (10 września), odpust Podwyższenia Krzyża oraz odpust ku czci Św. Marcina (11 listopada), który to święty znajduje się w bocznym ołtarzu a został przywieziony przez wysiedlanych mieszkańców ze Wschodu z kościoła w Tarnowicy Polnej i umieszczony w kościele w Starym Waliszowie			X
Tradycje, obrzędy, gwara	Tradycja ze Wschodu szczególnie w obchodzeniu świąt; specyficzna gwara wschodnia dzisiaj już tylko używana przez starsze pokolenie			X
Legends, podania i fakty historyczne				
Przekazy literackie	Została napisana i wydana książka przez Państwo Marię i Jana Kruków opisująca życie i obyczaje ludzi w Tarnowicy Polnej z wieloma zdjęciami i ilustracjami			X
Ważne postacie i przekazy historyczne	Filip Fediuk nieżyjący już jasnowidz który przepowiadał ludziom co może się wydarzyć a także leczył ziołami, pochowany na cmentarzu parafialnym			
Specyficzne nazwy	Do dziś wiele specyficznych słów istnieje i jest w użyciu np. kiptarek- bezrękawnik; kołbanek- pniak drzewa; tarcioki- placki ziemniaczane; pleskanka- pieczony biały ser na słono dodawany do święconki			X
Specyficzne potrawy	Tarcioki ze smażeniem i białym serem; pierogi z kapustą kiszoną i śledziem; zupa kapuściana ze słodkiej kapusty; święconka z czerwonym barszczem			X
Dawne zawody				
Zespoły artystyczne, twórcy	Ludowy Zespół Śpiewaczy "TARNAWICZANKI"- nazwa zespołu pochodzi od wsi na Kresach Tarnowica Polna skąd część tej dużej wsi osiedliła się w 1945 r w naszej wsi. W repertuarze zespołu, który			X

	istnieje od 1968 r w większości znajdują się piosenki przywiezione z Tarnowicy.			
Inne				
Obiekty i tereny				
Działki pod zabudowę mieszkaniową	Istnieją tereny na których można budować domy jednorodzinne i letniskowe			X
Działki pod domy letniskowe	Istnieją tereny na których można budować domy jednorodzinne i letniskowe		X	
Działki pod zakłady usługowe i przemysł	Brak			
Pustostany mieszkaniowe	Brak			
Pustostany poprzemysłowe	Baza po działającym kiedyś kółku rolniczym dziś już w rękach prywatnych w trakcie remontu		X	
Tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze itp.)	Kilka rozpadających się stodół	X		
Inne	--			
Infrastruktura społeczna				
Place publicznych spotkań, festynów	Część zagospodarowanego parku przy pałacu			X
Sale spotkań, świetlice, kluby	Sala imprez w pałacu , w Wiejskim Domu Kultury i wiele innych pomieszczeń w których ma swoje miejsce Rada Sołecka, K.G.W., Zespół Ludowy			X
Miejsca uprawiania sportu	Boisko do piłki nożnej z murawą; w parku boisko wielofunkcyjne betonowe do gry w siatkówkę i koszykówkę oraz boisko			X
Miejsca rekreacji	Plac zabaw dla dzieci w parku przy W.D.K.			X
Ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				
Szkoły	Szkoła Podstawowa 6-cio klasowa i z oddziałem zerowym prowadzona przez Stowarzyszenie			X
Przedszkola	Brak			
Biblioteki	Biblioteka w W.D.K. prowadzona w ramach Centrum Kształcenia na Odległość		X	
Placówki opieki społecznej	brak			
Placówki służby zdrowia	brak			
Inne				
Infrastruktura techniczna				
Wodociągi, kanalizacja	Wieś nie jest skanalizowana ani zwodociągowana ludzie biorą wodę ze studni coraz też więcej osób buduje oczyszczalnie przydomowe			

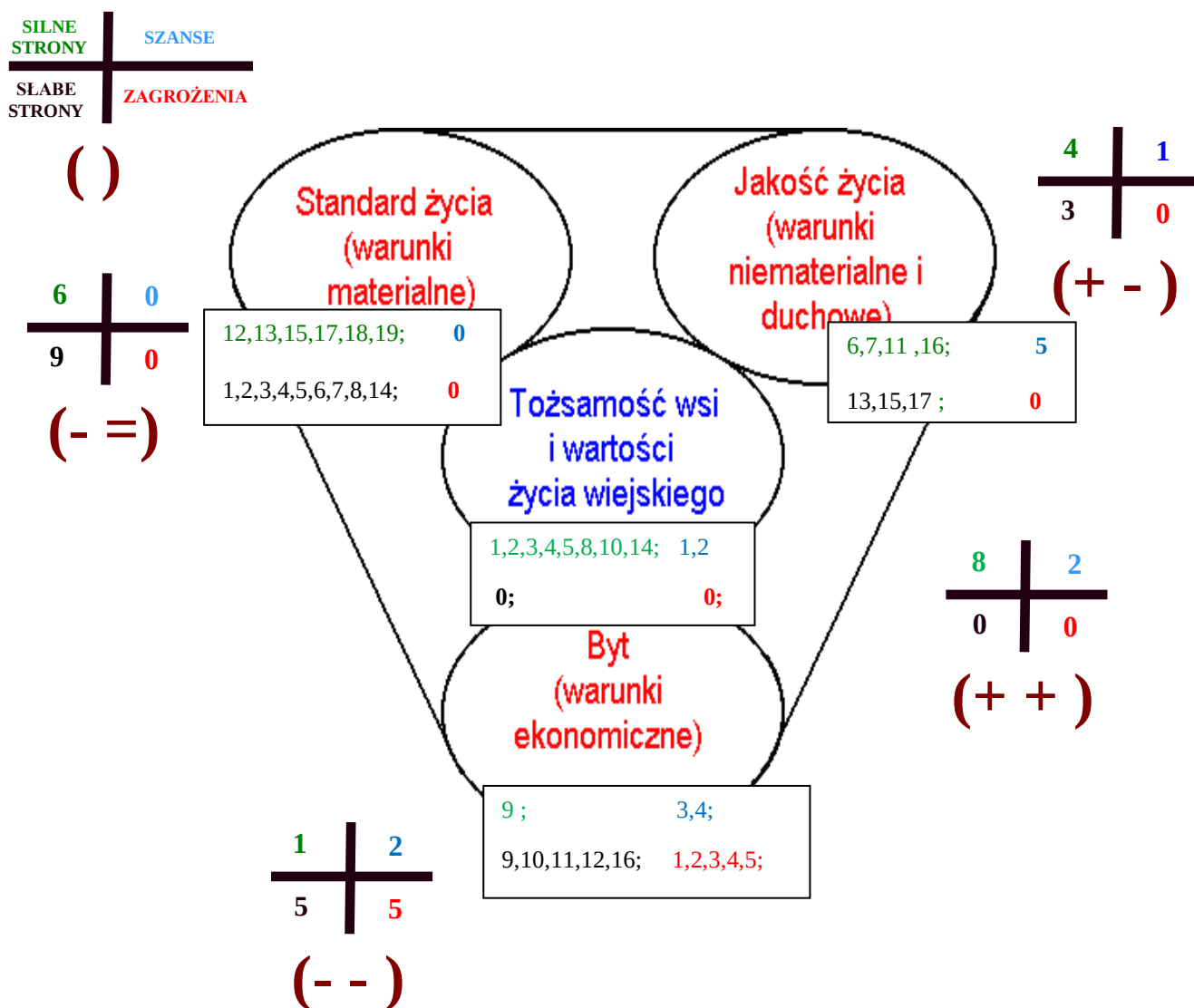
Drogi (nawierzchnia, oznakowanie)	Przez wieś przechodzą: droga krajowa nr33 łącząca Wrocław z przejściem granicznym w Boboszowie ,3 drogi powiatowe kilka dróg gminnych. W większości drogi te są oznakowane i z nawierzchnią asfaltową; Drogi wewnętrzne transportu rolnego. Wieś jest oświetlona znajduje się 97 latarni		X	
Chodniki, parkingi, przystanki	Brak chodników i parkingów, we wsi są trzy przystanki z wiatami i 2 tzw. na żądanie bez wiat	X		
Sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć telefoniczna w większości na łączach radiowych , mała dostępność do Internetu w większości jest on bezprzewodowy	X		
Telefonia komórkowa	W miejscowości nie ma przekaźnika żadnej sieci telefoni komórkowej ale dostępna jest sieć PLUS i ORANGE i ERA		X	
Inne	--			
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile)	Na obszarze gminy Bystrzyca Kłodzka jest duże bezrobocie likwidowane są duże zakłady pracy,nieliczni mieszkańcy znajdują więc zatrudnienie w pobliskiej Bystrzycy Kłodzkiej i Kłodzku w sektorze prywatnym, publicznym oraz poza granicami kraju	X		
Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty				
Gastronomia	Brak miejsc noclegowych i hotelowych oraz brak rozwiniętej gastronomii	X		
Miejsca noclegowe				
Gospodarstwa rolne	Kilka gospodarstw o areale powyżej 50 ha, kilkanaście o areale do 25ha i liczne małe gospodarstwa nastawione tylko na zaspokajanie własnych potrzeb. Ostatnio powstało kilka gospodarstw ekologicznych		X	
Uprawy, hodowle	W większości gospodarstw uprawiane są zboża: pszenica, jęczmień, owies, gryka trochę rzepaku, facelii i gorczycy . Ziemniaki i warzywa na własne		X	
Możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	brak			
Zasoby energii odnawialnych	We wsi nie ma źródeł energii odnawialnej	X		
Inne				
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
Środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki od 2009r; Dofinansowanie przedsięwzięć do projektów z PROW na lata 2007-2013		X	
Środki wypracowane				

Inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Sołtys , Radna			
Krajanie znani w regionie, w kraju, za granicą				
Osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach (np. studenci)				
Przedsiębiorcy i sponsorzy				
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Młodzież ,nauczyciele, sołtys		X	
Pracownicy nauki	Nauczyciele uczący w naszej szkole różnych przedmiotów,		X	
Związki, stowarzyszenia	Stowarzyszenie O.S.P. od 2003 r. zarejestrowana w Krajowym Systemie Pożarnictwa; Waliszowskie Stowarzyszenie Edukacyjne, które prowadzi szkołę; Stowarzyszenie Kółka Rolniczego przy którym działa K.G.W. a przy Kole zespół „Tarnawiczanki”: Ludowy Zespół Sportowy „Sparta”			X
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
Współpraca krajowa i zagraniczna				
Inne				
Informacje dostępne o wsi				
Publikatory, lokalna prasa	Gazeta lokalna , tygodnik Euroregion Glacensis	X		
Książki, przewodniki				
Strony WWW	BIP, WWW.bystrzycaklodzka.pl	X		
Inne				

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. ATRAKCYJNE POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE T 2. KORZYSTNY MIKROKLIMAT T 3. BRAK UCIAŻLIWEGO DLA ŚRODOWISKA PRZEMYSŁU T 4. ZASOBY HISTORYCZNE WSI Z ZABYTKAMI WŁĄCZNIE T 5. KULTYWOWANIE TRADYCJI T 6. BLISKOŚĆ MIAST J 7. DOBRZE DZIAŁAJĄCE ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA WIEJSKIE J 8. WSPÓLNA HISTORIA I ŻYCIE MIESZKAŃCÓW T 9. GOSPODARSTWA ROLNE PODATNE NA RESTRUKTURYZACJE B 10. ZASOBY NATURALNE: LASY, PARK, RZĘKA T 11. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA LIDERÓW J 12. ISTNIENIE TERENÓW POD BUDOWNICTWO JEDNORODZINNE S 13. OŚWIECENIE ULICZNE S 14. SŁOWNE PRZEKAZYWANIE HISTORII PRZEZ STARSZE POKOLENIE T 15. OSOBY STARAJĄCE SIĘ O DOFINANSOWANIA S 16. WYKSZTAŁCONA MŁODZIEŻ J 17. DOM KULTURY, BOISKO, PLAC ZABAW DLA DZIECI S 18. BIBLIOTEKA S 19. WYKORZYSTANIE TERENÓW POD BUDOWNICTWO JEDNORODZINNE S	1. WIEŚ NIE POSIADA WODOCIĄGU S 2. ZŁY STAN NAWIERZCHNI DRÓG S 3. BRAK CHODNIKÓW S 4. WĄSKIE DROGI (NIE MA ZATOCZEK) S 5. SŁABY ZASIĘG ŁĄCZA INTERNETOWEGO S 6. SŁABE POŁĄCZENIE Z KOMUNIKACJĄ PUBLICZNĄ S 7. WIEŚ NIE POSIADA KANALIZACJI SANITARNEJ S 8. WE WSI NIE MA BAZY NOCLEGOWEJ S 9. DUŻE BEZROBOCIE B 10. MIGRACJA MŁODYCH LUDZI DO MIAST I ZA GRANICE B 11. NIEDOSTATECZNA PROMOCJA MIEJSCOWOŚCI B 12. NISKIE DOCHODY ROLNIKÓW Z GOSPODARSTW B 13. MAŁA AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW J 14. NIELOGICZNA NUMERACJA POSESJI I BUDYNKÓW S 15. SŁABA OFERTA EDUKACYJNA DLA MIESZKAŃCÓW J 16. SPADEK URODZEŃ I STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA B 17. MIEJSCOWOŚĆ POŁOŻONA W TERENIE ZALEWOWYM (RZĘKA WZDŁUŻ WSI) J
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. WYKORZYSTANIE WALORÓW POŁOŻENIA GEOGRAFICZNEGO T 2. PROMOCJA PRODUKTÓW LOKALNYCH NA ZEWNĄTRZ T 3. MOŻLIWOŚĆ POZYSKANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH Z ZEWNĄTRZ B 4. MIESZKAŃCY-EMIGRANCI ŚCIŚLE ZWIĄZANI Z RODZINNĄ MIEJSCOWOŚCIĄ B 5. STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE LGD „KŁODZKA WSTĘGA SUDETÓW” J	1. MIGRACJA MŁODZIEŻY B 2. WZROST BEZROBOCIA B 3. POGARSZAJĄCA SIĘ SYTUACJA W ROLNICTWIE B 4. MIGRACJA POLAKÓW W WIEKU PRODUKCYJNYM B 5. MAŁE ZAINTERESOWANIE WSIĄ SPONSORÓW I INWESTORÓW Z ZEWNĄTRZ B

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI



WIZJA WSI:

STARY WALISZÓW – PIĘKNĄ I ZADBANĄ WSIĄ , Z BOGATĄ I WCIAŻ ŻYWĄ TRADYCJĄ.

Stary Waliszów to wieś nowoczesna z zadbanymi posesjami, ze wszystkimi mediami, odnowionymi drogami, wieś zaktywizowana, gdzie wszystkim jej mieszkańcom leży na sercu piękno i dobro naszej miejscowości . Tu mieszkańcy chętnie się włączają w różnorodne przedsięwzięcia na rzecz dalszego rozwoju i promocji. A wszystkie te działania oparte są na jakże bogatej tradycji, którą pielęgnujemy, przekazujemy młodszymi pokoleniom i nie pozwalamy o niej zapomnieć!

Tu znajduje się muzeum pamięci o naszej wielopokoleniowej tradycji.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkta-cja	Hierar-chia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	WSPÓLNE DZIAŁANIA	„ŚWIĘTO RODZINY”	TAK	TAK	5,4,4,2,5,4,1	I
Na czy nam najbardziej zależy?	INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW, KULTYWOWANIU TRADYCJI	„BIESIADA POKOLENIOWA”	TAK	TAK	3,3,5,4,3,5,2	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	MAŁA AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA; MAŁE ZAINTERESOWANI E	ORGANIZACJA IMPREZ OKOLICZNOŚCIO WYCH	TAK	TAK	1,2,2,1,1,2,4	III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	UCZESTNICTWO W PROGRAMIE ODNOWY WSI	REALIZACJA PROJEKTÓW UDZIAŁ W SZKOLENIACH I WARSZTATACH	TAK	TAK	2,1,3,5,4,1,5	II
Co nam przyjdzie najłatwiej?	POINFORMOWANIE MIESZKAŃCÓW o działaniach sołeckich WYTYPOWANIE GRUPY KURIERÓW WIEJSKICH	„AKTYWNY MIESZKANIEC”	TAK	TAK	4,5,1,3,2,3,3	II
Projekt jaki zgłosimy do PROW na lata 2007-2013						

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI STARY WALISZÓW NA LATA 2011-2026

I. Plan rozwoju				II. Program rozwoju
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	Zasoby których użyjemy	ATUTY Silne strony jakie wykorzystamy	Słabe strony jakie wyeliminujemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1.KULTYWOWANIE TRADYCJI	WSPÓLNATRADYCJA I HISTORIA DOBRZE DZIAŁAJĄCE ORGANIZACJE; RADA SOŁECKA, ZESPÓŁ LUDOWY, K.G.W. ,O.S.P.	ŻYWY PRZEKAZ HISTORII, WYKORZYSTANIE EKSPONATÓW: STROJE LUDOWE, AKTYWNOŚĆ SPOŁRZNA LIDERÓW	NIEDOSTATECZNA PROMOCJA MIEJSCOWOŚCI, MAŁA AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓB.W	1. BIESIADA POKOLENIOWA 2. ZAŁOŻENIE MUZEUM TRADYCJI W DOMU KULTURY w STARYM WALISZOWIE

B. STANDARD ŻYCIA

1.DOKOŃCZENIE OZNAKOWANIA WSI	ROZGAŁĘZIONA WIEŚ	OSOBY STARAJĄCE SIĘ O DOFINANSOWANIE	NIELOGICZNA NUMERACJA POSESJI	PROJEKT PN. „WIEŚ OZNAKOWANA, ŁATWIEJ ROZPOZNAWANA”
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI INTERNETU WE WSI	DOM KULTURY	WYKSZTAŁCONA MŁODZIEŻ, STOWARZYSZENIA BLISKOŚĆ MIAST, WYKSZTAŁCENI INFORMATYCY		DOPROWADZENIE INTERNETU DO WIEJSKIEGO DOMU KULTURY, ZAKUP KOMPUTERÓW

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

1.WZBOGACANIE OFERTY EDUKACYJNEJ 2.POLEPSZENIE RELACJI SĄSIEDZKICH 3.DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	WIEJSKI DOM KULTURY, BIBLIOTEKA	WYKSZTAŁCONA MŁODZIEŻ, STOWARZYSZENIA WIEJSKIE, WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁĄ	MAŁA AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW, SŁABA OFERTA EDUKACYJNA	WARSZTATY INFORMATYCZNO-FOTOGRAFICZNE WYDANIE PRZEWODNIKA KORZYSTANIA Z INTERNETU DLA SENIORÓW
--	------------------------------------	---	--	--

D. BYT

1. WYPROMOWANIE MIEJSCOWOŚCI	WIEJSKI DOM KULTURY, PARK	MIESZKAŃCY SILNIE ZWIĄZANI Z RODZINĄ MIEJSCOWOŚCIĄ, ZESPÓŁ LUDOWY, K.G.W.	WYELIMINUJEMY BRAK ZAINTERESOWANIA INWESTORÓW I SPONSORÓW Z ZEWNĄTRZ	STWORZENIE STRONY INTERNETOWEJ INFORMOWANIE O CYKLICZNYCH IMPREZACH WE WSI
2. ZACHOWANIE PRODUKTÓW LOKALNYCH	TRADYCYJNE POTRAWY REGIONALNE	POSIADANIE STARYCH TRADYCYJNYCH PRZEPISÓW	MAŁE ZAINTERESOWANIE Z E STRONY MŁODZIEŻY ŻYCIEM WSI	WARSZTATY KULINARNE KUCHNI TRADYCYJNEJ UDZIAŁ W KONKURSIE OGÓLNOPOLSKIM „NASZE KULINARNE DZIEDZICTWO - SMAKI REGIONÓW”.

